

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 25.07.1973, sp. zn. 2 To 34/73, ECLI:CZ:NS:1973:2.TO.34.1973.1

Číslo: 26/1974

Právní věta: Zneužitím postavenia verejného činiteľa podľa ustanovenia § 132 odst. 3 písm. a) Tr. zák. je, ak páchatel využije na rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve možnosť alebo príležitosť, ktorú mu dáva jeho postavenie verejného činiteľa a ktorú by ináč nemal.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 25.07.1973

Spisová značka: 2 To 34/73

Číslo rozhodnutí: 26

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Rozkrádání majetku v socialistickém řízení, Zneužívání pravomoci veřejného činitele

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 8

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 26/1974 sb. rozh.

Zneužitím postavenia verejného činiteľa podľa ustanovenia § 132 odst. 3 písm. a) Tr. zák. je, ak páchatel využije na rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve možnosť alebo príležitosť, ktorú mu dáva jeho postavenie verejného činiteľa a ktorú by ináč nemal.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SSR z 25. 7. 1973 sp. zn. [2 To 34/73](#).)

Najvyšší súd SSR zrušil na základe sťažnosti krajského prokurátora v Banskej Bystrici uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. júna 1973 sp. zn. 2 T 18/73 a tomuto súdu uložil, aby o veci znovu konal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Krajský prokurátor podal obžalobu na obvineného Š. P. pre trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) Tr. zák. a trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 odst. 1 písm. b) Tr. zák. Podľa obžalobného návrhu obvinený sa dopustil trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve tak, že ako člen závodnej stráže počas výkonu služby v čase od júla 1972 do 16. 4. 1973 z materiálového skladu n. p. Biotika v Slovenskej Ľupči postupne odcudzoval rôzne odevné súčiastky a rôzny materiál v celkovej cene 21

208,44 Kčs na škodu uvedeného podniku, hoci podľa § 1 vyhlášky č. 98/1953 Ú. v. a štatútu ZS n. p. Biotika bol povinný chrániť podnik pred poškodzovaním a rozkrádaním národného majetku.

Krajský súd v Banskej Bystrici postúpil vec podľa § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. pri predbežnom prejednaní obžaloby Okresnému súdu v Banskej Bystrici. Svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že právne posúdenie skutku uvedeného v obžalobnom návrhu aj podľa odst. 3 písm. a) § 132 Tr. zák. neobstojí. Zo spisu síce vyplýva, že obvinený spáchal skutok ako člen závodnej stráže, avšak iba z tejto skutočnosti nemožno vyvodiť, že zneužil svoje postavenie verejného činiteľa.

Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažnosť krajský prokurátor v Banskej Bystrici. Navrhol, aby Najvyšší súd SSR napadnuté uznesenie zrušil a Krajskému súdu v Banskej Bystrici prikázal, aby vo veci ďalej konal.

Najvyšší súd SSR preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie mu predchádzajúce. Zistil, že rozhodnutie krajského súdu nemá oporu v zákone, zrušil ho a krajskému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Názor krajského súdu, že obvinený odcudzil veci a nezneužil pri tom postavenie verejného činiteľa, je mylný.

Podľa § 89 odst. 8 Tr. zák. verejným činiteľom je volený funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník národného výboru, súdu alebo iného štátneho orgánu, štátnej, hospodárskej, družstevnej alebo spoločenskej organizácie alebo príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru, pokiaľ sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie takýchto úloh zverená. Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa podľa jednotlivých ustanovení Trestného zákona sa vyžaduje, aby bol trestný čin spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou.

Z obsahu spisu vyplýva, že obvinený ako člen závodnej stráže sa viac razy pri výkone služby zmocnil kľúča od skladu. Pri obchôdzke v stráženom objekte vnikol pomocou pravého kľúča nepozorovane do skladu a vynášal z neho rôzne veci pre vlastnú potrebu. Podľa obžaloby ich hodnota predstavuje cenu viac ako 21 000 Kčs. Kľúč, ktorého sa zmocnil, potom odkladal na pôvodné miesto. Zneužil teda postavenie, ktoré mu dávalo možnosť a príležitosť, ktorú by ináč nemal na to, aby seba obohatil a na majetku v socialistickom vlastníctve spôsobil škodu.

Základnú funkciu závodnej stráže určuje vyhláška Ministerstva národnej bezpečnosti o úlohách a pôsobnosti závodnej stráže č. 98/1953 Ú. v. Závodná stráž dbá o bezpečnosť závodov, chráni ich pred poškodzovaním a rozkrádaním národného majetku. Kontroluje osoby prichádzajúce do závodu alebo z neho odchádzajúce. Pri plnení svojich úloh je podriadená prostredníctvom svojho veliteľa riaditeľovi (vedúcemu) závodu.

Z tejto základnej normy sa odvozuje podnikový predpis č. 2/70, ktorým bol vydaný štatút závodnej stráže n. p. Biotika Slovenská Ľupča.

V osobe obvineného išlo o zodpovedného pracovníka, ktorý sa pri výkone funkcie člena závodnej stráže zúčastňoval na plnení takých osobitných úloh spoločnosti a štátu, s ktorými bola spojená spolu so zodpovednosťou i právomoc. Preto ak obvinený v súvislosti s výkonom strážnej služby rozkrádal majetok v socialistickom vlastníctve tak, že si privlastnil vec z takého majetku tým, že sa jej zmocnil, pričom zneužil svoje postavenie, ktoré mu dávalo možnosť alebo príležitosť na rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve, ktorú by ináč nemal, potom na vykonanie trestného činu zneužil svoje postavenie verejného činiteľa.